

Læge-Jernurt

Verbena officinalis

En spinkel urt med et stort omdømme.

Læge-Jernurt har en firkantet stængel og en åben grenet vækst, der blomstrer med små lyslilla blomster.

Det er en staude, der først tager fat med at vokse hen på foråret.

Læge-Jernurt er tillagt mange overnaturlige evner: Den kunne læge stiksår og gøre usårlig. En krans om hovedet, blev brugt mod hovedpine.

Den findes en sjælden gang på gærder, og ved veje, nær landsbyer og er påvist ved udgravninger af det middelalderlige København.

Urten brugtes som sårbehandling i et afkog med vin(4 blade plus 4 rødder!) til mundskyl-demiddel mod dårlige tænder og mod blæresten.

Plukket, mens man beder 'fadervor', anvendes den som øjensalve.

Et afkog i øl, blev brugt til at rense blodet og afhjælpe gulsot, malaria og epilepsi.

En krans om hovedet skulle også lette på depressioner.

I dag ses urten vildtvoksende i Svaneke på Bornholm, hvor et lokalt kendskab til urten, tilsyneladende skåner den mod lugejern og gasbrændere.

Den har indgået i folkemedicinen og optrådte endnu i 1772 i farmakopeen, og var længe en fast bestanddel af apotekets sortiment.

Den er også god mod trolddom og hekseri: Et enkelt blad stopper fjendens kugler, giver held i spil og lukker alle låse op!

Plantesaften indeholder bitterstof, gavesyre og slim.

Den indsamles i blomstringstiden. Te af den hakkede urt overhældt med kogende vand blev brugt mod bronkitis og gigt og virker vand- og sveddrivende, samtidig dæmper teen kønsdriften.

Middelalderhaven fakta:

Læge-Jernurt findes på Nyord, den har været dyrket i 1800-tallet og har spredt sig på øen. Den sår sig selv, men alligevel er den ikke udbredt i DK.

Tema: Lokale planter

Tema 8b:Lægeplanter